

Ylioppilastutkinnon merkitys korkeakoulussa

Heinolan lukion 2. vsk:n vanhempainilta
23.4.2024

Opinto-ohjaaja Arja Tuusjärvi-Eloranta

Korkeakouluihin on
kaksi pääväylää;
todistusvalinta
ja valintakoe

- Todistusvalinta perustuu ylioppilastutkinnon arvosanoihin
- Kaikki lukion päättötodistuksen ja yo-tutkinnon saavat ovat automaattisesti mukana todistusvalinnassa
- Ylioppilastutkintolautakunta saa tiedon lukion oppimäärän suorittaneista toukokuun alkupuolilla ja ilmoittaa Opintopolkuun YO-kokeiden tulokset niiden valmistuttua
- Hakija saa tiedon todistusvalinnan tuloksesta ennen valintakoetta

Ylioppilastutkinnon
perusteella
valitaan yli puolet
uusista opiskelijoista

- Hakukohteesta riippuen 51% ->
- Poikkeuksena oikeustieteet, jotka valitsevat todistuksella vain 40%
- Taide- ja kulttuurialoille ei ole todistusvalintaa

Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

- Todistusvalinnan pisteytysmallit ovat käytössä kaikissa ammattikorkeakouluissa ja kaikilla koulutusaloilla lukuun ottamatta kulttuurialaa ja tulkin koulutusta, joissa todistusvalintoja ei oteta käyttöön.

Ammattikorkeakoulujen pisteytys

- YO-kokeiden arvosanat; 5 ainetta
äidinkieli, matematiikka, vieras/toinen kotimai
nen kieli, kaksi reaaliainetta/vierasta kieltä
- <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/todistusvalinta/#amk-todistusvalinta>

Millaisilla arvosanoilla voi tulla valituksi; muutama esimerkki kevään 2023 haun pisterajoista (päivätoteutukset)

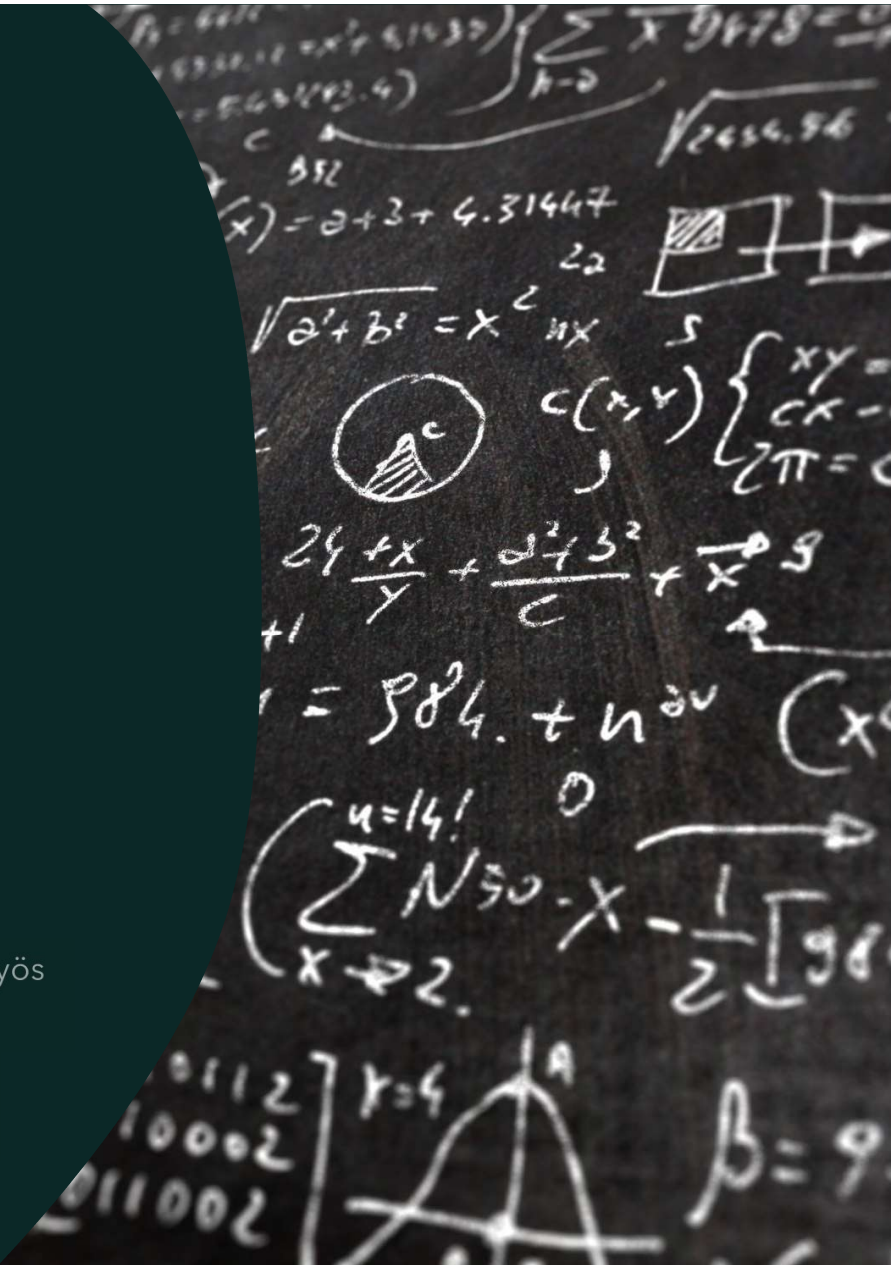
- Äidinkieli C
- lyhyt matematiikka C
- Englanti C
- Terveystieto C
- Psykologia C = 101 pistettä

Todistusvalinnalla olisi päässyt esim.:

- Liiketalous, tradenomi mm. LAB Lahti, Lappeenranta, XAMK Kouvola, HAMK, Haaga-Helia Porvoo...
- Agrologi kaikki amk:t
- Hortonomi HAMK
- Restonomi lähes kaikki amk:t
- Yhteisöpedagogi kaikki amk:t
- Useita tekniikan alan hakukohteita (insinööri amk)
- Fysioterapeutti XAMK, Karelia, LAB Lappeenranta,
- Geronomi kaikki amk:t
- Liikunnanohjaaja kaikki amk:t
- Sairaanhoidaja lähes kaikki amk:t
- Sosionomi esim. HAMK, VAMK, SeAMK, Karelia, DIAK, LAB Lappeenranta, XAMK,

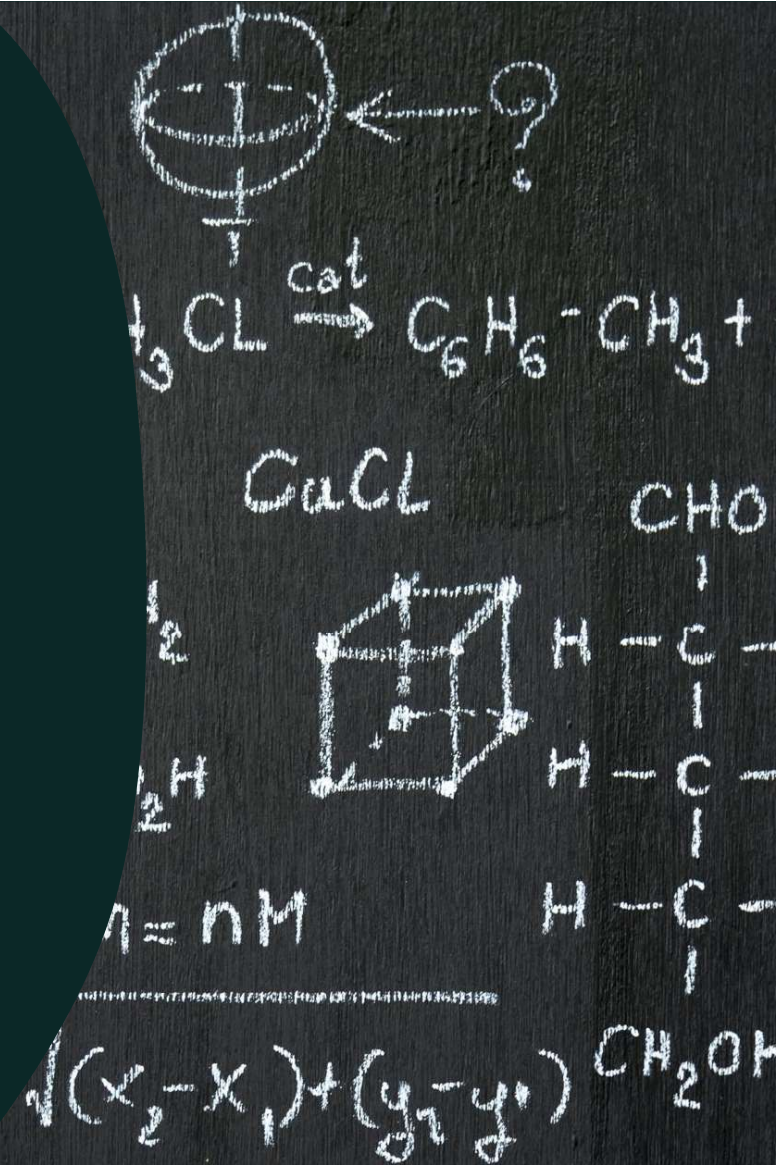
Yliopistojen todistusvalinta 2025 asti

- Pisteytettävien YO-arvosanojen määrät vaihtelevat 3-6 välillä, esim.
 - 3 YO-ainetta, Tekniikka DI (äidinkieli, pitkä matematiikka ja fysiikka tai kemia)
 - 4 YO-ainetta kemia, biologia, kasvatustieteiden koulutukset
 - 5 YO-ainetta valtio- ja yhteiskuntatieteet, logopedia, oikeustieteet, kauppatieteet, historia, psykologia
 - 6 YO-ainetta lääketiede, farmasia
- Yleensä pisteet ovat suhteessa siihen, paljonko ko. oppiaineessa on lukiokursseja
 - Pitkä matematiikka ja äidinkieli tuottavat paljon pisteitä (riippuu myös menestyksestä)
 - Tiettyä yo-ainetta voidaan painottaa myös toisin kuin suhteessa lukiokurssien määrään (esim. Liikuntatieteet painottavat terveystietoa)

Yliopistojen todistusvalinnan pisteet muuttuvat 2026

- Taulukoita huomattavasti vähemmän
- Kynnyshdot yhtenäisemmät ja loogisemmat
- Äidinkielen painoarvo jonkin verran nykyistä suurempi
- Matematiikan pisteytys kuvaa paremmin eri matematiikan oppimäärien relevanssia kullakin koulutusallalla
- Reaaliaineiden pisteytys tasaisempi ja koulutusalan kannalta relevanttia osaamista paremmin kuvaava
- Kielten painoarvo jonkin verran nykyistä suurempi
- Lähde: [University of helsinki](https://www.helsinki.fi/)

Yliopistojen pistetaulukot 2026 alkaen

- [Todistusvalinnan pisteytykset vuodesta 2026 - Yliopistoalinnat.fi](https://yliopistoalinnat.fi)
- 2025 asti voimassa olevat yliopistojen pistetaulukot [Todistusvalinnan pisteytykset vuosina 2023-2025 - Yliopistoalinnat.fi](https://yliopistoalinnat.fi)

Esimerkkejä yliopiston todistusvalinnan pisterajoista 2023 haussa

- **Kauppatiede**

- Äidinkieli E
- Pitkä matematiikka E
- Pitkä englanti M
- Historia E
- Filosofia E
- -> riitti kaikkiin muihin hakukohteisiin paitsi Aaltoon

- **Psykologia**

- Äidinkieli E
- Psykologia L
- lyhyt matematiikka E
- Pitkä kieli E
- biologia L
- -> riitti Itä-Suomen, Oulun ja Jyväskylän yliopistoon

- **Lääketiede**

- Äidinkieli L
- Biologia L
- Pitkä matematiikka E
- Kemia E
- Fysiikka E
- Pitkä kieli L
- -> riitti Oulun ja Itä-Suomen yliopistoihin
- Helsingin yliopistoon kuusi laudaturia (pitkä matematiikka)

- **Diplomi-insinööri**

- Aalto tuotantotalous LLE
- Tampereen yliopisto tuotantotalous ELE
- LUT tuotantotalous EMM
- Aalto energia- ja konetekniikka CCM
- Oulun yliopisto konetekniikka BAB
- LUT tietotekniikka ABC
- Aalto tietotekniikka EEM

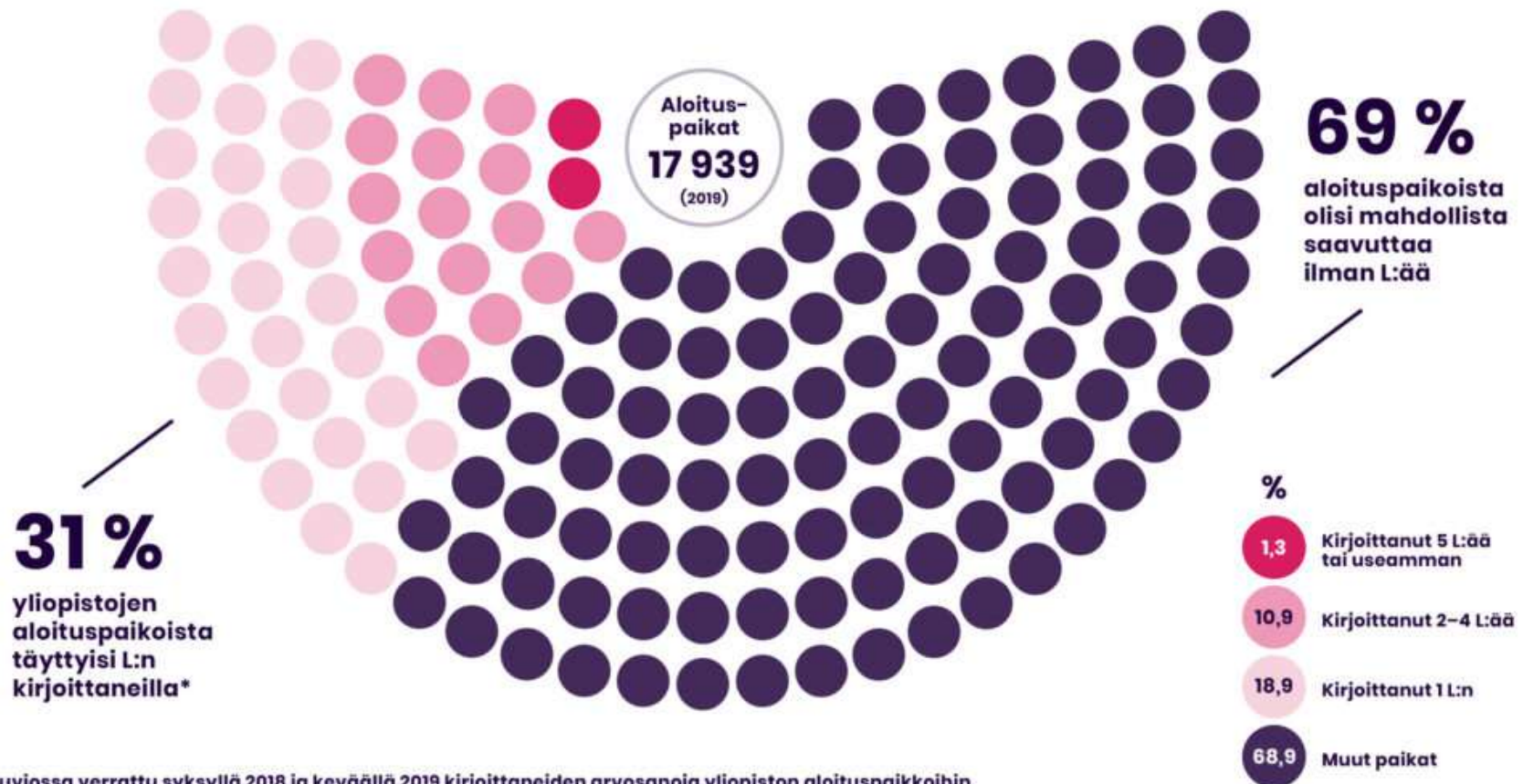
Farmasia

- Äidinkieli M
- Biologia C
- Kemia M
- Lyhyt matematiikka C
- Historia M
- Lyhyt kieli M

Biologia

- äidinkieli E
- Biologia E
- Lyhyt matematiikka L
- Maantiede M
- Pitkä kieli L
- -> Oulun ja Jyväskylän yliopistoihin

L:n kirjoittaneet ja yliopiston aloituspaikat

*Kuviossa verrattu syksyllä 2018 ja keväällä 2019 kirjoittaneiden arvosanoja yliopiston aloituspaikkoihin.

Kynnysehto

- Ammattikorkeakoulut ja yliopistot saattavat määrittää haussa olevalle koulutukselle kynnysehtoja
- Jos kynnysehto ei täyty, voi tulla valituksi vain valintakokeen perusteella
- Kynnysehto on mainittu kunkin hakukohteen tiedoissa
- Esim. TAMK Insinööri (AMK),
Rakennustekniikan tutkinto-ohjelma
- Todistusvalinnan kynnysehtona on, että hakija on kirjoittanut ylioppilaskirjoituksissa **lyhyen tai pitkän matematiikan ja saanut siitä hyväksytyn arvosanan (A**

Epävirallinen
pistelaskuri

[Mafy-laskuri \(mafylaskuri.fi\)](http://mafylaskuri.fi)

Todistusvalinta ei ole ainoa väylä korkeakouluihin; myös valintakokeet ovat merkittäviä

- Yliopistojen valintakokeet muuttuvat keväällä 2025
- Luonnos on lausuntokierroksella
 - Tarkempaa tietoa tulossa lokakuussa 2024 Opintopolkuun

Luonnos valintakoe kokonaisuudesta

Valintakoe A

- Fysiikka*
- Informaatioverkostot
- Kemia*
- Matemaattiset tieteet*
- Nanotiede
- Tietojenkäsittelytiede*
- Tekniikka

*ml. opettajan-
koulutukset

Valintakoe B

- Biokemia ja molekyylibiotieteet
- Biolääketiede
- Farmasia
- Liikuntabiologia ja valmennustiede
- Lääketieteelliset alat
- Ravitsemustiede

Valintakoe C

- Biologia
- Elintarviketieteet
- Geotieteet
- Maantiede
- Maataloustieteet
- Metsätieteet
- Ympäristötieteet

Valintakoe D

- Logopedia
- Psykologia
- Terveystieteet ja hoitotiede

Valintakoe E

- Kasvatustieteet
- Liikuntapedagogiikka

Valintakoe F

- Kauppatieteet
- Taloustiede
- Tietojärjestelmätiede
- Ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G

- Hallintotieteet
- Oikeustieteet
- Sosiaalitieteet
- Viestintätieteet
- Yhteiskuntatieteet (sis. liikunnan yhteiskuntatieteet)

Valintakoe H

- Filosofia
- Historia
- Kulttuurien tutkimus
- Taiteiden tutkimus
- Teologia*

*ml. opettajankoulutukset

Valintakoe I

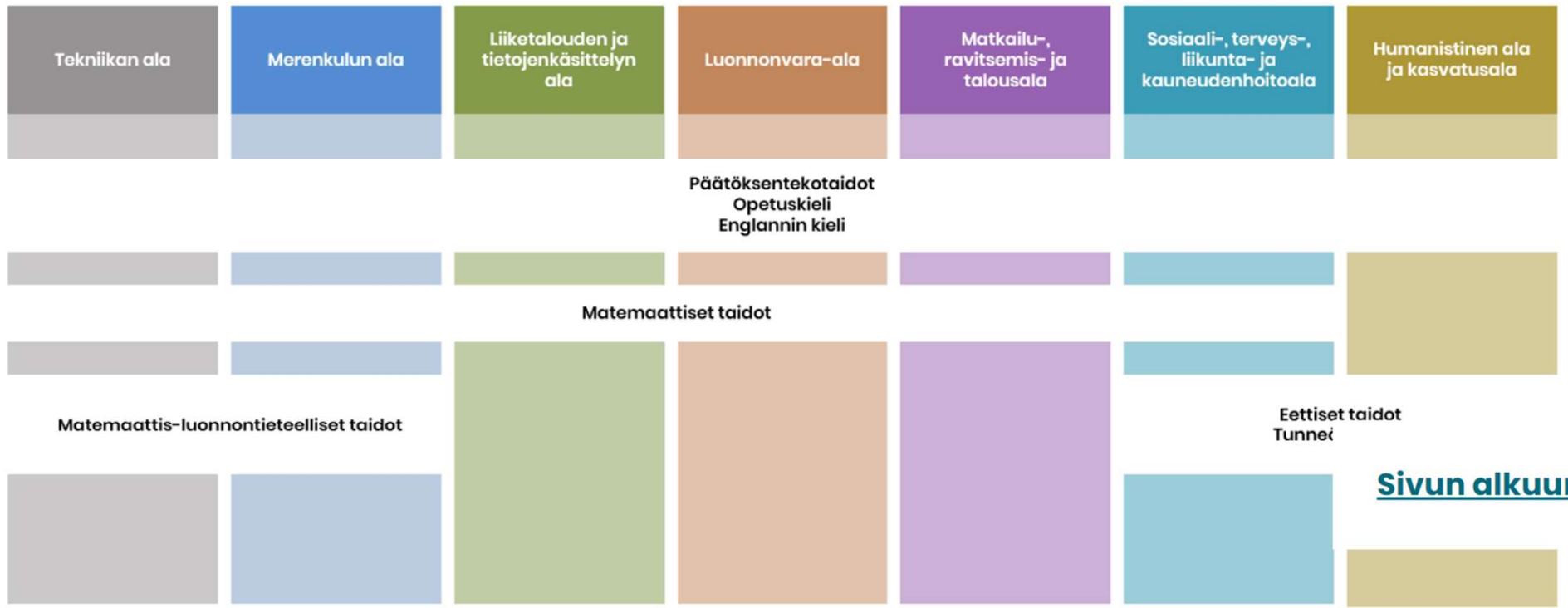
- Kirjallisuustieteet
- Kotimaiset kielet
- Vieraat kielet

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

VALIKKO

Kuvio 1. AMK-valintakokeen osiot koulutusaloittain.

Mitä 2. vsk:n kanssa on tehty?

- Korkeakouluvierailijoita vuosittain
 - Jatko-opintomessut ja vieraita opotunneilla
 - OP02 -kurssilla korkeakouluvaihtoehtoihin tutustumista
- Studia -messut Helsingin messukeskuksessa 29.11.2023
- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut keväällä 24
 - Päätötodistukseen ja yo-tutkintoon vaadittavien opintojen tarkistus (osallistumisoikeus)
 - Yo-tutkintosuunnitelma suhteessa jatko-opintosuunnitelmiin

Mitä abivuonna tapahtuu?

- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut jatko-opinnoista
- Korkeakouluvieraita
- Info korkeakouluhaun aikatauluista ja hakumenettelystä

Mikä minusta
tulee isona?

Vai mikä on seuraava askel?